

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2125902
Steller: J.E.A. Arjaans
Datum commissie:
Datum raadsvergadering

Team: ROWE
Teammanager: Tom Plat
Portefeuillehouder: K. Hakhoff
E-mail: j.arjaans@hoorn.nl

Onderwerp

Proces prestatieafspraken gemeente Hoorn, Intermaris en Verenigde Huurdersorganisatie De Boog

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	
2	
3	
4	
5	

De raad besluit

1. De kaderprestatieafspraken vast te blijven stellen;
2. De tussenliggende jaarschijven van de prestatieafspraken door het college te laten vaststellen;
3. Extra contactmomenten in het proces van de prestatieafspraken toe te voegen om de raad beter en eerder te betrekken bij de prestatieafspraken;
4. Eenmalig de termijn van de huidige kaderprestatieafspraken met een jaar te verlengen tot en met 2026.

Samenvatting

In 2020 zijn er nieuwe meerjarige kaderprestatieafspraken gemaakt tussen gemeente Hoorn, woningcorporatie Intermaris en Verenigde Huurdersorganisatie De Boog (VH De Boog) voor de periode 2021 tot en met 2025. Elk jaar binnen deze meerjarige kaderprestatieafspraken wordt een jaarschijf opgesteld. Wettelijk gezien is het een collegebevoegdheid om de prestatieafspraken vast te stellen. In de gemeente Hoorn is het gebruikelijk dat de prestatieafspraken vastgesteld worden door de raad. Het college wil de positie van de raad verbeteren door de raad beter en eerder in het proces te betrekken. Het college wil daarnaast de kwaliteit van de uitvoering van de huidige lopende prestatieafspraken verbeteren en de kwaliteit van de nieuw te maken prestatieafspraken verbeteren. Het college stelt voor de kaderprestatieafspraken door de raad te laten vaststellen en de tussenliggende jaarschijven door het college te laten vaststellen. Daarnaast wil het college de cyclus van de prestatieafspraken beter afstemmen op de cyclus van de gemeenteraadsverkiezingen.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

De aanleiding voor dit voorstel is de wens van het college om het proces van de prestatieafspraken anders in te richten. Het college wil de positie van de raad verbeteren en de raad eerder en beter in het proces van de prestatieafspraken betrekken. Bovendien wil het college de kwaliteit van de lopende prestatieafspraken en de nieuw te maken prestatieafspraken verbeteren. Op 7 december 2023 is door het college op een informatieve raadsbijeenkomst een voorstel gepresenteerd voor het veranderen van het proces van de prestatieafspraken. Tijdens die raadsbijeenkomst is door de wethouder toegezegd dat dit voorstel over het proces van de prestatieafspraken wordt voorgelegd aan de raad ter vaststelling.

Belang

Prestatieafspraken zijn een belangrijk instrument voor de gemeente om te kunnen sturen op de realisatie van voldoende betaalbare, duurzame en kwalitatief goede sociale huurwoningen in leefbare buurten en wijken.

Centrale vraag

Op welke manier kan de raad de kwaliteit van de prestatieafspraken verbeteren en zo bijdragen aan het realiseren van voldoende betaalbare en duurzame woningen voor alle doelgroepen en in het bijzonder voor jongeren, senioren en bijzondere doelgroepen?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Het doel van dit voorstel is om het proces van prestatieafspraken tussen gemeente Hoorn, Intermaris en VH De Boog te verbeteren en zo een bijdrage te leveren aan een evenwichtige sociale huurwoningmarkt in de gemeente Hoorn. Het gaat concreet om voldoende betaalbare, duurzame en kwalitatief goede woningen voor alle doelgroepen, in het bijzonder voor jongeren, senioren en bijzondere doelgroepen, maar ook om het bevorderen van leefbaarheid in buurten en wijken.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Dit voorstel draagt in de categorie "People" bij aan de duurzaamheidsambitie. Met het verbeteren van het proces van prestatieafspraken dragen we bij aan het realiseren van voldoende betaalbare en duurzame woningen voor alle doelgroepen en in het bijzonder voor jongeren, senioren en bijzondere doelgroepen.

4. Kaders

Woningwet (herziening 2015)

Op 1 juli 2015 is de herziene Woningwet in werking getreden. De Woningwet stelt het maken van prestatieafspraken verplicht en bepaalt dat deze gesloten moeten worden tussen drie partijen: de gemeente, de corporatie en de huurders. De prestatieafspraken gaan over de lokale woonopgaven. De corporatie heeft als kerntaak het huisvesten van huishoudens met een laag inkomen in betaalbare, duurzame en kwalitatief goede huisvesting. Naast deze kerntaak houdt de corporatie zich bezig met het beheer van maatschappelijk vastgoed en het bevorderen van de leefbaarheid in buurten en wijken.

5. Argumenten

Prestatieafspraken en de Woningwet

De Woningwet bepaalt dat gemeenten, corporaties en huurders samen prestatieafspraken moeten maken. Uitgangspunt van de Woningwet is dat de gemeente, corporatie en huurders als gelijke partijen aan tafel zitten. De Woningwet geeft aan dat de prestatieafspraken een logische plek moeten krijgen in het beleid. De gemeentelijke woonvisie vormt het beginpunt en is hierin leidend.

In 2020 zijn er nieuwe meerjarige kaderprestatieafspraken gemaakt tussen gemeente Hoorn, woningcorporatie Intermaris en Verenigde Huurdersorganisatie De Boog (VH De Boog) voor de periode 2021 tot en met 2025. Elk jaar binnen deze meerjarige kaderprestatieafspraken wordt een jaarschijf opgesteld. Intermaris dient voor 1 juli een bod op het volkshuisvestingsbeleid van de gemeente in te

dienen. Dit bod vormt de start van de (jaarschijf van de) prestatieafspraken tussen Intermaris, VH De Boog en de gemeente Hoorn. Voor 15 december van een jaar dienen de prestatieafspraken aan het ministerie van BZK toegestuurd te worden.

In de wet is vastgelegd dat het college de bevoegdheid heeft om prestatieafspraken vast te stellen. Het college kiest ervoor om de gemeenteraad te betrekken bij de prestatieafspraken. De raad krijgt hierdoor meer sturingsmogelijkheden om te toetsen of de uitvoering van de Hoornse woonvisie voldoende geborgd is. Echter, de raad is in het besluitvormingsproces in de huidige opzet pas aan het eind van het proces inhoudelijk betrokken. Ook is het aan het eind van het proces niet meer mogelijk om eenzijdig de inhoud van de prestatieafspraken aan te passen. Prestatieafspraken komen immers tot stand met drie partijen.

Het vaststellen van de prestatieafspraken door de raad is jaarlijks een tijdrovend besluitvormingstraject, zeker als het om een jaarschijf binnen de kaderprestatieafspraken gaat. Als er geen besluitvormingstraject van de raad is, geeft dat meer tijd en gelegenheid om de nieuwe prestatieafspraken op te stellen. Dit komt de kwaliteit van de nieuwe prestatieafspraken ten goede. Bovendien kan het college dan kwalitatief beter uitvoering geven aan de prestatieafspraken in het dan lopende jaar. Een zwaar besluitvormingstraject gaat ten koste van het uitvoeringsproces.

Het college doet een voorstel om de positie van de raad te verbeteren en de raad eerder en beter in het proces te betrekken. De raad gaat de prestatieafspraken niet meer vaststellen, maar krijgt juist een betere positie door aan de voorkant input mee te kunnen geven (in een meningvormende raadscommissie). Dit voorstel is gepresenteerd in een informatieve raadsbijeenkomst op 7 december 2023. Tijdens die raadsbijeenkomst is door de wethouder toegezegd dat dit voorstel over het proces van de prestatieafspraken wordt voorgelegd aan de raad ter vaststelling. In het proces wordt het aantal contactmomenten met de raad vergroot en de bestaande contactmomenten worden in het proces naar voren gehaald. In het eerste kwartaal van een jaar vindt een terugblik van de jaarschijf van het jaar daarvoor plaats. De presentatie van het bod door Intermaris aan de raadsleden vindt bij voorkeur voor het zomerreces plaats. In een meningvormende raadscommissie gelijk na het zomerreces kan de raad het college aan de voorkant input geven voor het opstellen van de prestatieafspraken.

Mogelijke opties voor het proces prestatieafspraken zijn:

- Kaderprestatieafspraken en jaarschijven door raad vaststellen (huidige proces);
- Kaderprestatieafspraken en jaarschijven door college vaststellen (Woningwet);
- Kaderprestatieafspraken door de raad en jaarschijven door college vaststellen;

Het college geeft er de voorkeur aan de kaderprestatieafspraken door de raad te laten vaststellen en de tussenliggende jaarschijven door het college te laten vaststellen. Dan is de positie van de raad gewaarborgd door de kaders, de zogenaamde kaderprestatieafspraken, vast te stellen. De tussenliggende jaarschijven, met als basis de kaderprestatieafspraken, worden dan vastgesteld door het college. Om en om door het college en de raad de jaarschijven te laten vaststellen is niet logisch. Dan is niet duidelijk wie over de jaarschijven gaat: de raad of het college. Als de raad instemt met dit voorstel, verandert het proces van de prestatieafspraken als volgt:

Huidige proces prestatieafspraken

Voor 1 juli 20xx	Bod Intermaris
Juli	Presentatie bod aan college
Augustus - begin september	Presentatie bod aan raadsleden
September - oktober	Gesprekken over jaarschijf tussen Intermaris, De Boog en gemeente Hoorn
Eind oktober - begin november	Aanleveren aan college, raadscommissie en raad
Half november	Informatiesessie raadsleden
Eind november	Raadscommissie

Half december	Gemeenteraad
Voor 15 december 20xx	Prestatieafspraken naar ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)

Nieuwe proces prestatieafspraken¹

Q1	<i>Terugblik vorige jaarschijf</i>
Voor 1 juli 20xx	Bod Intermaris
<i>Begin juli</i>	<i>Presentatie bod aan college</i>
<i>Half juli</i>	<i>Presentatie bod aan raadsleden</i>
<i>Augustus-begin september</i>	<i>Meningvormende raadscommissie</i>
September- half november	Gesprekken over jaarschijf tussen Intermaris, De Boog en gemeente Hoorn
Half november	Informatiesessie raadsleden
<i>Begin december</i>	<i>College</i>
Voor 15 december 20xx	Prestatieafspraken naar ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)

In het jaar dat de kaderprestatieafspraken worden vastgesteld is de planning wat krappier in het nieuwe proces prestatieafspraken. Dan worden de gesprekken in september en oktober gevoerd en worden de kaderprestatieafspraken begin november aan het college aangeboden, half november/eind november in de raadscommissie behandeld en half december in de raad om voor 15 december aan het ministerie van BZK te worden aangeboden. De presentatie van het bod door Intermaris aan de raadsleden wordt bij voorkeur vervroegd naar halverwege juli voor het zomerreces begint. Extra contactmomenten zijn de terugblik op de vorige jaarschijf in het eerste kwartaal en de meningvormende raadscommissie om de input van de raad mee te kunnen nemen in de gesprekken tussen de drie partijen (wat vindt de raad belangrijke onderwerpen om in de prestatieafspraken op te nemen?).

Als er besloten wordt om het proces van de prestatieafspraken te veranderen, willen we dat nieuwe proces evalueren. Halverwege de looptijd van de kaderprestatieafspraken willen we het proces evalueren.

Cyclus verlengen

Om de cyclus van de meerjarige kaderprestatieafspraken beter op de cyclus van de gemeenteraadsverkiezingen te laten aansluiten is het voorstel om de looptijd van de huidige meerjarige kaderprestatieafspraken met een jaar te verlengen tot en met 2026. In 2026 zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen. De nieuwe raadsleden kunnen dan in de tweede helft van 2026, als zij geïnstalleerd zijn, de nieuwe meerjarige kaderprestatieafspraken, met een looptijd van vier jaar, van 2027 tot en met 2030, vaststellen. In ieder geval sluit de cyclus van de prestatieafspraken dan aan op de cyclus van de gemeenteraadsverkiezingen. Alternatieven zijn dat de looptijd ongewijzigd blijft en de 'oude' raad de kaderprestatieafspraken voor vrijwel de volledige raadsperiode van de 'nieuwe' raad vaststelt. Dat beperkt de mogelijkheden van de 'nieuwe' raad. De looptijd van de kaderprestatieafspraken met twee jaar verlengen is ongewenst; de maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen zijn zodanig dat een looptijd van 6 jaar of langer niet gewenst is. De looptijd verkorten zou betekenen dat we in dit lopende jaar al de kaderprestatieafspraken moeten gaan instellen. Dat is qua capaciteit en middelen niet haalbaar.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

Het aanpassen van het proces voor de prestatieafspraken tussen gemeente Hoorn, Intermaris en VH De Boog is besproken in het ambtelijk en bestuurlijk overleg met Intermaris en VH De Boog. Intermaris en VH De Boog zijn voorstander van het aanpassen van het proces. Alle partijen willen meer tijd en kwaliteit

¹ De veranderingen zijn schuingedrukt.
Zaaknummer: 2125902

kunnen steken in het opstellen van de prestatieafspraken en meer tijd en kwaliteit kunnen geven aan de uitvoering van de lopende prestatieafspraken.

7. Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen voor het begrotingsresultaat.

8. Communicatie

Het besluit van de raad wordt gecommuniceerd met de andere partijen in dit proces van de prestatieafspraken, te weten woningcorporatie Intermaris en VH De Boog.

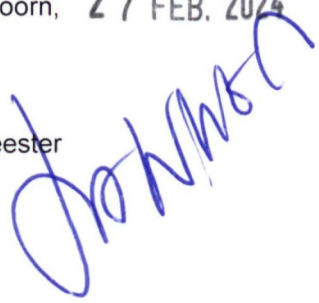
9. Realisatie

Als de raad met dit voorstel instemt, wordt het nieuwe proces van de prestatieafspraken vanaf dit jaar (2024) van kracht. De jaarschijf voor 2025 zal dan tot stand komen op de manier zoals in het nieuwe proces prestatieafspraken beschreven.

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn, 27 FEB. 2024

de secretaris,

de burgemeester